

Előfizetési feltételek:
 Fizetendő Debreczenben.
 Egész évre . . . . . 2 frt.
 Fél évre . . . . . 1 „
 Községeknek 60 kr. évi postadíj előleges
 beküldése után ingyen.
 Egyes szám ára 5 kr.
Szerkesztőségi és kiadói iroda:
 Rózsa-tér 16-dik sz. házban, (kenyér-piacz,
 Vilmos sörösrnoka szomszédságában.)
 Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:
 Négy-hasábos petit sorért 5 kr.; többszo-
 rinél 4 kr.
 Nagyobb és többszörű hirdetéseknek nagyon
 kedvező engedmények tételnek.
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
 „Nyilváltatás”-ben megjelenő közlemény
 minden petit sora 15 kr.
 Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói
 hivatalnál, Csáthy Fer. és Társa, Telegdi
 K. Lajos és László Albert könyvkereske-
 désében, Budapest: Goldberger A. V.,
 Blockner J., Eckstein Bernát és Haasenstein
 és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein
 és Vogler, A. Opatowitz, Schaleck H. és
 Párisban, Hamburgban és Majnai-Frank-
 furtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf
 hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Lembergbe!

Debreczen, 1894. szept. 2.

A Kárpátok északi lejtőin, Galiczia fővárosában, Lembergben, a lengyel nemzet kiállítását rendezett.

Titkos és nyilvános vágyaink századok óta közös a lengyelekével; a nemzeti örömeik, diadalok, fájdalmak és szenvedések a lengyel és magyar nemzetet sokszor találták egy oltárnál. Ha visszaemlékezünk a mi országos kiállításunkra, mily nemzeti öröm fogott el bennünket, midőn az ott megjelent lengyeleket szemlélhettük. Két olyan nemzet ölekezett akkor, melynek sorsa és jelleme olyan egyforma: vitéz, bátor és lovagias, de annyiszor hajlott pártviszályra.

Ez a két nemzet védte meg Európát a török hódító hatalmától. Magyarország három száz évig küzdött, vérzett a veszedelemben s Bécsset a lengyelek vitéz királya Sobieszki János mentette fel Kara Musztafa rémséges ostromától; s hogy miként hálálta meg a civilizált Európa a két nemzet áldozatkészességét, arról nagyon mostoha színű képet nyújt a történelem. A magyart közönyösen hagyta sorsára, Lengyelországot pedig darabokra szakgatta, Mária Teréziának könyek gyuladtak ki szemében, midőn alá kellett írni a szerződést, mely Lengyelországot, mint valami gazdátlan birtokot, részekre osztotta; s mint egykor Krisztus köpönyegén, akként osztokodtak meg rajta, kik megfeszítették.

Azóta „finis Poloniae.” A lenyűgözött oroszán meg-megrázta bilincseit, de sorsa még szigorubb elnyomatás lett. Az 1794., 1831. és 1863. évek véres lapjai, gyászkeretű lapjai a lengyel történelemnek; s a magyar nemzetet majdnem ezen időben érte hasonló sors.

A szenvedés nemcsak az egyes embereket, hanem a nemzeteket is igaz barátokká avatja; azért szeretjük a lengyeleket és azok minket.

Itt volna az alkalom és idő, midőn érzelmeinket nemcsak szavakban, hanem tettek-

ben is nyilváníthatnók, hisz sorsunk olyan rokon a lengyelekével. Midőn mi az élethalál harcát vívtuk, itt küzdöttek sorainkban a lengyel légió bajnokai s Bém tábornok nevére fényes betűkkel van beírva sziveinkbe. Az 1863. évi lengyel felkelés alkalmával hány magyar sietett küzdeni a lengyelek eltiport szabadságáért és Radzivilovnál hány magyar aluszsza örök álmát? Századok óta áll fenn e kapocs, Nagy Lajos daliás korától fogva s Báthory Istvántól egészen máig.

E testvériség felejthetetlen kifejezést nyert az 1885. országos kiállítás napjaiban, midőn testvéreink egy reménnyel gazdagabban térhettek haza s meggyőződhetek arról, hogy az eltiport Magyarország feltámadott és él; és levonhatták azt az örök igazságot, hogy egy nemzetet, mely élni akar s joga van az élethez, meggyilkolni soha nem lehet.

A lengyel nemzet nem is adta fel a reményt, titkos és nyíltan s bámulatos erélyvel munkálkodik nemzetisége megtartásán és elvesztett szabadsága megszerzésén. Igaznak maradnak Kossuthnak ama szavai, miket a lengyel nemzetről mondott: „irtják, mint az erdőt, de a kidőlt fák virágporából s a földbe szakdt gyökér szálakból új erdő nő.”

E bámulatos nemzeti erélynek egyik jelensége és kifolyása a lengyeli országos kiállítás. Legyen dicsőség a nemzetnek, mely elnyomottan és lenyűgözött állapotában is olyan nagyjelentőségű feladatra vállalkozott és szándékát így valósította meg. A civilizált Európának azt a keserű igazságot és tanúságtételt szolgáltatva ezzel, hogy ezt a nemzetet bűn volt haladásának legfőbb feltételeitől megfosztani, mely vágyait kulturájával, hagyományával és ősi erényeivel a pokol kínjain keresztül is ki tudja küzdeni.

Méltók a lengyelek arra, hogy Magyarországot különösebb figyelemben részesítse törekvéseiket.

Magyarország miniszterelnöke épen fölünk indult a lengyeli kiállítás megtekintésére; a fővárosból pedig néhány nappal később indultak többen megnézni, hogy milyen az élet a Visztula tájékán. De Magyarország nem csupán a fővárosból áll, mi pedig a haza északkeletén úgy szólván szomszédok vagyunk s ha nem egy vármegyéből, de az ország északkeleti részéből verődhetne össze egy olyan társaság, mely azt mondhatná Lembergben, ime lengyel testvérek, eljöttünk a szomszédhól, Magyarország északkeletéről, hogy nemes törekvéseketben köszöntessünk titeket.

A rekkenő nyár, mely az uti fáradságokat meg szokta kétszerezni, ugys a végét járja; s mire az indulás napja eljöhethetne, a legszebb utazási idő állana be.

De szükséges volna a dolog megkezdéséhez és rendezéséhez egy olyan valaki, akinek ügybuzgalma és tekintélye is legyen ahoz, hogy az eszmének Debreczentől Kassáig hangot adjon.

Sz—s.

Köztisztaság.

Debreczen, 1894. szept. 2.

A czim alá szerettük volna írni, hogy „Levél a tek. városi rendőrséghez”, de mert tudjuk, hogy a mi rendőrségünk kebelében akad ideges ember is, a kik esetleg jókar magyaráznák a mi kétségbe sem vonható akaratunkat, hát egyszerűen letecszünk erről a — sikerült gondolatról.

Méltóztassanak elhíni, hogy nagyon helyén volt az, a mikor Márk Endre ügyvéd, városi bizottsági tag a multkoriban azt indítványozta, hogy a tanszerkiállítás alkalmára jó volna kitisztogatni a várost. Mert bizony erre a mi szép városunkra nagyon ráfér a koronkénti tisztogatás.

Hála legyen a gondviselésnek az idén elkerült bennünket a kolera, melynek a tisztátalanság melegegya szokott lenni s mert nem volt fenyegető a veszély, édes-keveset törődtek az illetők a köztisztasággal s bizony csodálni lehet, hogy közegészségügyünk általában véve igen megnyugtató, ha csak azt nem vesszük egy kis nyugtalansággal tudomásul, hogy a hasi hagymáz már szörványosan jelentkezik

városunkban s egy kitűnő orvos e betegségnek lett áldozata. A védekezés egyik főneve ezen betegség ellen is a köztisztaság s fölhívták illetékes körök a lakosság figyelmét e körülményre.

De nagyon furcsák ám az emberek! Nem sokat törődnek az ilyen rendeletekkel, bízzák a véletlenre azt a mit emberi igyekezettel is rendbe lehetne hozni.

Az utcáink nagy része piszkos, itt-ott undorító. Ez uttal nem akarunk a mellékutcákra kiterjeszkedni, csak felemlítjük a Kossuth-utcát, ennek is a közepét, ott, a hol a Papp György-féle Kis-pipa vendéglő volt, melyet a tulajdonos lebontatott ugyan, de sem nem épített, sem be nem kerített s úgy valóságos szemétdomb lett ott, ha ugyan nem több. Csudálom, hogy hány rendőrtisztviselő jár ott naponta s bár észreveszik a botrányos rondaságot, nem tesznek jelentést s így az ott járó kelő, főképp hölgy közönség, valami kedves látványokban és illatokban gyönyörködhetik.

Közkutjaink környéke szintén elég piszkos. De piszkosak a kutak vizei s nem gondolnak a kihuzattatásról, a mi pedig nagyon üdvös volna.

Nem vizsgálja senki, hogy tiszták-e az udvarok, az emésztőödrök és a csatornák. Ezeknek dezinficiálásával senki sem törődik, pedig a legutóbbi rekkenő hőségben ezekre nagy szükség lett volna.

A köztisztasághoz tartoznék az is, hogy a mészárosok mindig vizsgálat alatt volnának. Meg kellene tiltani a mészárosoknak, hogy a húst kiakasszák az üzlet elé, hisz por, bogár ugyancsak meglepi stb.

Ép most ülésezik hazánk fővárosában a nemzetközi egészségügyi kongresszus. A világ legnagyobb nevű tudosai és orvosai tanácskoznak az emberiség egészségügyeinek érdekében s magas színvonalu értekezleteket tartanak. Bizonyára igen sokat érnek, de ha aztán itthon a gyakorlati életben semmit nem teszünk, sőt azt is hanyagoljuk, a mit meg lehetne tenni, vagy a mi el van rendelve, — hát akkor ne csodáljuk, ha ma ez, holnap amaz a járvány szedi áldozatait.

No de — vigasztaljuk magunkat — majd másképp lesz az, mert a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a magunk kárán tudunk legjobban tanulni.

Dr. K.

TÁRCSA.

D A L.

Merengve csolnakázom
 A gyöngy habok felett.
 Nyugodt kedély-világom
 Habár szívem beteg.
 S mig lejtve száll a sarka
 A gyöngy habok felett:
 A szél az égbe hajtja
 A gyászos felleget —
 S kikötni késztetett...

A tündér ifjúságnak
 Áráján eveztem én.
 Reményim messze jártak
 S mind visszasházt felém.
 Boldog világban életem,
 Hívém, hogy „Ó” szeret,
 Hogy kész megosztani vélem
 E röpke életet
 E durva föld felett...

...Derült az ég azurja,
 Ismét mosolyg a nap —
 S én csolnakázom újra:
 Sajkám halad... halad...
 S bár csillapult szívemben
 A fájó érzelem:
 Dalom sohajtva zengem, —
 Mert látom, érzem:
 „Ó” nincsen itt velem!...

Oláh György.

A nász-éj.

— Rajz. —

Irta: Oláh György.

Mindenkinek jó kedve van, öregnek és fiatalnak. A termekben tüzes muzsika mellett járják a különféle tánczokat... dal, nevetés, pohárcsengés ujul minden perczen... Lakadalom van ma: egy szép, dús-gazdag özevgy lakadalm.

Mégis van valaki a fényes palotában, aki nem vigad a vigadókkal: egy tizenhét éves gyönyörű leányka. Isten tudja mi fáj az ő lelkének, mi bíz emészti piczi szívét éppen ma.

Majd leszál a nap, feljönnek a csillagok, beál az éj. És az ő bújja kezd széjjel oszlani oly arányban, amily arányban mulik e nap. Fölízgatott kedély-lassan-lassan csillapul; a nyugalom rábinti aranyodertűjét lelkére s ő ismét a vidám, pajkos lányka lesz Körülrajongják a fiatal emberek, egymással versenyezve röpitik a tánczba. Boldognak érzi magát mindenik, ha Erzsike meghallgat egy-egy töredezett vallomást és nem mosolyog azok fölött.

A mama boldog meglepéssel gyönyörködik lányában, hogy ilyen határtalan a kedve. Alaptalan volt aggodása tehát, mely roszt sejtetett ve. Hiszen Erzsike megnyugszik mindenben: dald, nevet, bohóskodik. Pedig ha valami fájna lelkének: visszavonultan termében könnyezve panaszkodna. Így ő nem szerette Berényit, soha sem szeretete!

Most is olyan kelletlen megy vele tánczba, mintia ellenszenvet érezne iránta. És a mama megkönyebbült kebelével, kiderült tekintettel kíséri a tánczókat: a lányát s Berényit, a vőlegényt.

— Haragszik Erzsike? — szól a férfi a „lasu magyar” lejtése alatt.

— Miért haragudnám! A választás önt illete s ön választott... ennyi az egész!... Olyan büskén felelte ezt, hogy Berényit szíven találták szavai.

A zenekar tüzes szenvedélyvel kezdett a gyorsmenetű csárdásba; Erzsike jó kedvvel dalolta utána. „Páros élet a legszebb a világon!”... És

vőlegény vállára hajtá szép fejét s bohnyt szemekkel lejté a tánczot.

Aggódo tekintettel kíséri őket a mama s egy kellemetlen érzés tűnődésbe ejti: hátha mégis szereti Erzsike ezt a férfit? Hátha a közöny, melylyel iránta viseltetik, csak színlelt, hazug?... Nem, nem volt színlelt az ő közönye s most mégis szeretettel hajlik vállára?... Arcza derülni kezdett egy komoly gondolatról: Erzsikének e férfit szeretni kell!

— Roszul érzem magam, kedves Erzsike! — panaszkodott Berényi, mikor bájos tánczosnőjét a kis ottománhoz vezeté, mely a dísznövények özőnében elfedve lön, — fejében a vér lázasan kering... szívemet megrepesztini akarja valami...

— Önmek ma nem szabad betegnek lenni édes Berényi!

— Ön gunyol... de jól teszi. Kaczagjon hát, tegyen semmivé, tépje össze boldogságomat... ennyit megérdemlek tőle!

— Miket beszél! Én megbocsátottam önnek is, legyen tehát a helyzetnek ura s ne panaszkodjék, ha nincs rá oka!... Ismétlem: a választás önt illette; avagy dincs megelégedve — menyasszonyával?!

— Meg vagyok elégedve vele... suttogott a férfi fájó sohajtással.

— Ugy ne lássak kislelkűnek egy Berényit! Menjen mulasson, hiszen ön boldog vőlegény! Isten önnel... jó éjt!

A lány büskén hagyja ott a bámuló vőlegényt s a palota tulsó részén levő lakosztályába siet. A szobalány éjjeli toletteit készítette épen elő, hogy belépett.

— Anette, hűséges Anette! valamire kérek. — Paracsoljon nagyságos kisasszonyom!

— Mielőtt lefeküdném, öltöztess föl engem menyasszonyi ruhába, tüzd fejemre a fehér rózsákkal ékesített koszorút. Ugy szeretném látni, milyen menyasszony vagyok.

Anette elhozta a kívántakat s felöltözteti a

nagyságos kisasszonyt, ha már ilyen különös szélséye támadt.

Erzsike mint angyal lépkedett a teremben, bámulva magát a nagy velencei tükörben.

— Ilek menyasszonynak Anette!

— Soha sem láttam szebbet, gyönyörűbbet!

— Én is meg vagyok elégedve magammal, — nevetett a pajkos leány. — Hanem éjféltre járván az idő, hagyj magamra.

Hogy egyedül maradt, elkezdett zokogni. Az óra tizenegyet ütött, a keletkezett zaj fölverte bánatából.

— Tizenegy óra!... Mintha sirtam volna, könyes a szemem. Ugyan Istenkém, miért sirtam én, de nem fogok többé! szegény tölem, hogy így ellágyultam, mikor kökeményeségű, jéghideg szívem van!

Hirtelen elhallgatott: gyönyörű, búbajos nóta hullámzó akkordjai reptültek be hozzá. Fölsimerte Berényi játékát Az a négy ujj, az a négy hur úgy megveszi a halgatóság lelkét. De nem csoda! Annyi fájdalmat, oly örült szenvedélyt ébreszt a szivekben, hogy a ki érezni tud: magáénak hiszi azon fájdalmat, azt az örült szenvedélyt... szeretne panaszkodni, mert könnyebbülni óhajt a kebel és még se képes: maga előtt látja azt, ki vele s érzetével játékokt üz. Így lecsillapul a lelki barcz, a művészet lép előtérbe, mely utóhatásában már csak gyönyörködött.

— Oh Berényi, — mereng Erzsike, — mily nagy voltál s most mégis mily kicsiny vagy! Sir a lelke, ha ezen dalt hallom... szálljatok el hát ti kisértő dallamok, ne szűrődjetek át szívemen, ne költsétek fel abban eltemetett fájdalmamat. Oh Berényi ne tégy rabbá, ha már szabad vagyok!...

Uj nóta kél a száraz fa idegen. Most végtelen öröm, mámorító kedv nyilatkozik meg a szülemlett hangokon, melyek mint gyöngyszemek lágy harmoniával ütődnek a szívebe s felkötlik abban a boldogság érzetét, úgy hogy kinek nehéz a keble, azé is megkönnyebbül az édes hangok hallatára.

Levelek egy fürdőből.

Írta: Váradi Ödön.

I.

aug. 10.

Kedves barátom!

Itt a kies fürdőhelyen kedélyesen töltöm az időt. Oh ne gondold, hogy itt amolyan remete életet élek...

Az ellátás kitűnő. Az ebéd remekül van összeválogatva, hirtét sem halljuk a több hetes kökémény peccsenyének...

S mily csinos szobák! A kilátás elragadó. Magas hegyek, melyeken fess menyecskek sétálnak fel s lefelé, zöldelő rétek...

Mellesleg jegyzem meg, hogy a mellettem levő szobában egy özvegy nő lakik, mostanában jött. Nevét még nem néztem meg a vendéglőkönyvből.

Nagyon jól érzem magam, a mint mondtam. Néha én is kirándulok s akkor látnád csak a hivatalnokot, ki otthon halomra hozza az unalmasabbnál unalmasabb végzéseket.

De ne gondolj valami rozszat. Azért hogy másodmagammal megyek ki sétálni, nem szövkök kalandokat.

Isten veled. Jövő levelemben újra írok tapasztalataimról, hogy léteiről, ha ugyan kíváncsi vagy a te barátságodra, ki úgy röptében hanyagul veti oda sorait.

II.

aug. 24.

Kedves barátom!

Vége a napnak, holdnak, csillagoknak, vidám fürdőnek.

Ah, milyen fürdő ez. Az ételek régebbiek a legújabb anyósánál, a borok savanyubbak a legősibb eczetnél, a kenyérben Tágias Gábor érdekes régészeti kutatásokat tehetne...

A kiszolgálás a legprimitívebb. A pinczerek valamennyien gyógyithatlan sikettségben szenvednek, ha az ember kér rostélyost, hoznak neki 6 óra mulva rákot...

A kuszáltság a legprimitívebb. A pinczerek valamennyien gyógyithatlan sikettségben szenvednek...

Csak Erzsikének nem olvada föl bánata. Ő érzi, hogy most jobban fáj a szive, mert boldognak tudja azt, ki őt boldogtalanná tette.

— Kegyetlen játékot űzöl velem Berényi! Te azt akarod, hogy vessem el új gyászomat s feledjem el e mai napot!

A zenekar tánczra hangolt. Berényi a négyest Erzsikével kívánta lejteni s mivel nem találta őt a vendégek között, szobájában vélte föltalálni.

— Ünneplik... magasztalják. Megérdemli, jól játszott... ő nagyon is jól játszott!... s ki az oka? én egyedül... Hídeg, büszke voltam vele szemben...

— Mily szép a csillagos éj, mint mosolyognak a csillagok az éjben!... Az a halványan ott az éj csillagok s én nem tudom, miért ragyog nekem halványon...

— Oh Erzsike, mért hazudtoltja meg a valót, ha ez nem álom... s miért akarja földelni ez álmot, ha ez nem valóság!... Oh Erzsike, mit jelent e nem álmotod valóság!...

Küzdött a férfi lelke egész erejével, hogy ellenálljon a kísértésnek, melybe őt e lány veszélyes játékka csalogatja; de az ígétet, a jelenet nagyszerűsége foglyul ejtette s mint ki pillanatra feleli a mulat, hogy a jelenben kárpótlást lel mindazon elvesztett kincsekért...

— Apám! — ismétlé Erzsike szeliden, — ne térdepeljen előttem... Gyöngéden fölemeite a tétovázót.

A mama sietve jött be éppen e perczben. Jól sejté: őket együtt fogja találni.

— Apám! — ismétlé Erzsike szeliden, — ne térdepeljen előttem... Gyöngéden fölemeite a tétovázót.

— Apám! — ismétlé Erzsike szeliden, — ne térdepeljen előttem... Gyöngéden fölemeite a tétovázót.

S oh e látvány! Az ablakból előnyös világításban látszik a rozszant istálló, hol az örökké bőgő marha s egy örökké i-ázó csacsi versengenek egymással, melyeknek van magasabbban a hang isteni adományából...

E sétányok! A leghirvebb sétány elején egy nagy pocsolja ékeskedik, ha abból kilábol az ember, akkor nyakig sülyed a gödrökbe...

Mellesleg megjegyzem, hogy a szomszédnő nagyon büszke lett, vagy mi. Nem igen beszélünk egymással.

Unalmas itt minden. A társalgó teremben van egy lapszám, Kossuth „Pesti Hírlap”-jából, ebben a legfrissebb újságok.

Vagy ha beszélgetést kezdél, oh az nagyon kedves. A féllábu törzstiszt (pensionálva anno 1860.) köhög egyet s szól:

- Hm! hm! hm! A fogatlan kisasszony busan megjegyzi reá: — Ühüm! hüüm! hüüm! — Jó idő van! — Igen. — Eső volt! — Ugy van. — Hányadika van? — 24-ike. — Hogy érzi magát? — Jól! — Hány hét a világ? — Nézze meg a kalendáriumot.

Meg kell örülni oly hideg jár, hogy még a fogam is vaczog bele. A fürdőszobákban valamennyi csap, ha egyet kinyit az ember, várhat 6 hétig, nagy kényelmesen megindul lassu cseppekben a viz!

Végem lesz, ha sokáig ott maradok. Megyek haza a napokban. Ölel Aladár.

IV.

Magyarátal a két különböző hangu levélnek, legyen szabad a „Fürdő Világ” ambiciózus riportere által alkotott hírt közölni:

— Erdékes kalendról irhatunk tisztelt vendégoszorunknak. B. Aladár az szomszédságában lakott A.-né kedves özvegyasszony, ki daczára a nagy erényes híreinek, eleintén éppen nem vetette meg B. Aladár ur udvarlását, mivel gyakorta sétált egyedül az erdő mélyein...

Karcolatok.

— Innen, onnan, mindenünnen. —

Nem egészen, csak részben czáfoltta meg a t. cz. időjárás azt, a mit róla a mult számunkban írni merészkedtünk.

Mert igaz, hogy olyan karakán meleg napok jártak, hogy Afrikában is tekintélyes számban mehettek volna, de az is igaz, hogy olykor-olykor meg ha nem is szibériai hideg, de olyan hűvös volt, hogy az ember kereste a — gesztenye szagot.

rúsége foglyul ejtette s mint ki pillanatra feleli a mulat, hogy a jelenben kárpótlást lel mindazon elvesztett kincsekért...

Berényi összabozdát, e szó ajkaira fagyasz-totta gondolatait.

— Apám! — ismétlé Erzsike szeliden, — ne térdepeljen előttem... Gyöngéden fölemeite a tétovázót.

A mama sietve jött be éppen e perczben. Jól sejté: őket együtt fogja találni.

— Apám! — ismétlé Erzsike szeliden, — ne térdepeljen előttem... Gyöngéden fölemeite a tétovázót.

— Apám! — ismétlé Erzsike szeliden, — ne térdepeljen előttem... Gyöngéden fölemeite a tétovázót.

— Apám! — ismétlé Erzsike szeliden, — ne térdepeljen előttem... Gyöngéden fölemeite a tétovázót.

— Apám! — ismétlé Erzsike szeliden, — ne térdepeljen előttem... Gyöngéden fölemeite a tétovázót.

Ez is egy jele annak, hogy itt van, ha van az ősz.

Ámbár még igen távol vagyunk az őszről. Majd ha a diákok után berukkol a katonaság, itt lesz a szintársulat, elmegy a zengeráj és hippodrom, — akkor kezdődik a vastagabb ruhák viselése és ekkor itt lesz az ősz.

No hát csak lassu tempóban közeledik ő kelme, mert ugy is messze van — május!

A tanszerkiállítás bevéggződik — holnap. Látogatták elegen, többen, mint gondolták. Pedig hát nem is tanszerkiállítás, csak éppen olyan forma volt.

Lám, az itteni két zengeráj, igazi zengeráj s mégis olyan gyéren látogatják őket, mintha valami művész színvonalon álló szintársulatok — lennének.

Igazunk is volt, meg nem is, mikor azt irtuk a vágóhid megnyitásáról nézve, hogy az új határidőt is tán csak azért tüzték ki, hogy legyen mit be nem tartani!

Hát be is tartják, meg nem is tartják be. Ugy tessék a dolgot megérteni, hogy megnyilt ugyan ma a vágóhid, de azért nem — muszáj ott vágui még se vagy két hétig.

Igy a kecske is jól lakott, de a káposzta is megmaradt.

Kezdődik az új tanév. Kis és nagy diákokat már sürjen lehet látni az utcákon szüleik kíséretében és megkezdődött a kosztos vadászat.

Fogyott is erősen a piacon a krump, mert a diák az igen kívül mást is eszik. A krumpi pedig már azért is jó, mert nincs — csontja.

A könyv börze is megalakult a kollegium előtt s az ifjuság bodor füstökbe fujja szét a jövő tanév iránt táplált — aggodalmait.

A professzor urak pedig hegyezik a plajbászt és — készen vannak az új tanévhez.

HÍREK.

Istenisztelet. Vasárnap szept. 2-án a református templomban a következő lelkészek tartanak isteniszteleteket: a nagytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész, a kistemplomban Tóth István s. lelkész, az ispotály templomban Dicsőfi József lelkész, az új templomban meg holnap sem lehet megtartani az isteniszteletet. — A róm. kath. templomban vasárnap délelőtt, ha addig megérkeznek, az új segédlelkészek tartanak szent misét. Délután három órakor litánia s rózsafüzér ajtosság. — Az ágost. templomban Mater János lelkész végzi az isteniszteletet.

Az új üzletvezető. Dobjessky Sándor a helybéli üzletvezetőség új főnöke, ma egy hete érkezett városunkba és azonnal elfoglalta hivatalát. Az új főnök, kinek igen szép hirneve van, ünnepélyes fogadtatásban részesült az üzletvezetőségi hivatalnokok részéről, kiknek rokonszenvét azonnal megnyerte. Részünkről is a legszívesebben üdvözöljük városunk legújabb előkelő tisztviselőjét, kívánva, hogy jól ott tálaljon városunkban.

A vasúti gépjárató műhely számára szükséges telkek átadását, illetve megvételét a csütörtökön tartott rendkívüli közgyűlés 84 szavazattal egy ellenében elhatározta. E szerint a nagyszerű műhely létesítése elé akadály már ez idő szerint nem gördülhet. A nagyszerű áldozathozatal miatt elismerés illeti a városi közgyűlést.

Ezüst lakadalmak. Szép és ritka családi ünnepély folyt le vasárnap este Nagy Ferecz ügyvéd, az iparegyesületi takaré- és hitelintézet vezérigazgatójának házában, ki e napon tartá az üst lakadalmát, 25 éves ünnepélyt ülte annak, hogy feleségével, Fiók Viktória urhölgygel egybekelt. — Az ünnepélyen jelen voltak: Lengyel Imre, a debreczeni szabadelvűpárt és a tak. és hitelintézet elnöke, Csók Sámuel földbirtokos, Bechert Manó, Váczai János, debrecz. gazdasági egyesületi elnök, Serli Ede igazgatótagok, Márk Endre, Szilágyi Imre és Kovács József ügyvédek, továbbá Dávidházy János, a kabai egyházmegye esperese, végül az intézet egész tisztikara és több vidéki rokón és ösmérős, akik mindnyájan a szívbeli jövő öröm jeleivel vették körül a lélekben és testben egyképen fiatal s mégis jubiláló párt.

Vacsora közben az első pohárköszöntőt Dávidházy János mondotta az ünnepeltre. Király István intézeti hivatalnok pedig a tisztikar nevében értékes ezüst író készletet nyújtott át a vezérigazgatónak. A tisztelet jelét megatva kötözte meg az igazgatót. A vacsora befejezése után jelenlevő fiatalok tánczra kerekedtek. A kedélyes galádi ünnepélynek reggeli 5 óra vetett véget. Ivtánjuk, hogy az ünnepelt pár ily egészségesben szerezteketben és tiszteletben érje el az arany és yémánt lakadalmát.

Kitüntetések. A tanszerkiállítás díszlelvéllel tüntették ki: az orvos-gyógyászati egyesületet, — dr. Kenézy Gyula és dr. Sichertman Adolf orvosokat. Aranyoklevéllel a helybéli főreáliskolát, az ev. tef. felső leányiskolát, az ev. ref. demi iskolát, a kézügyesítő tanfolyamot, a női parkolat, Szirmaiét, Heykal Ede kertész, Tóth Gyula vaskereskedőt, Zelinger Edét, Botos Testvéreket, Smid Sámuel, a gazd. tanintézetet, a Neidlinger varrógép raktárát. Ezüst éreket nyert az izr. iskola. dr. Hegedüs Pál. Bronz oklevelet: Tóth László, Csúrka István, Leinfrost Armin, Babelcsay Béla, László Albert, Jursinszky László, Fischer Jakab stb. — A tanszerkiállítás ünnepély bezárása holnap d. e. 11 órakor lesz, de a kiállítás egész estig nyitva fog lenni.

A vágóhid a mai napon megnyílt, azaz ma is még csak az vágat kint, a ki akar, mert csak e hó 16-kán lesz kötelező a kint vágatás. Általános feltűnést kelt az, hogy nem gondoskodtak a vágóhid ünnepélyes megnyitásáról. Ugy hisszük az a tény, hogy e drága s szép berendezésű vágóhid átadaták a közhatalmatnak, megérdemelné az ünnepséget.

A lengyel nemzet nagyszerű lemergi kiállítására iránt kezd városunk egyes köreiben kiváló érdeklődés mutatkozni s valóban kár volna, ha ez csak ennyiben maradna. Első czikkünkben bőven foglalkozunk ez ügyvel s csak azt kívánjuk még megjegyezni, hogy egyes városokból a da-lár-dák erősen készülnek a lemergi kiállításra.

Esküvő. Ügyvédi karunk egyik fiatal jeles tagja: dr. Fejér Ferenc f. év szeptember 9-én délután 4 órakor vezeti oltárhoz Fischer Frida kisasszonyt, Fischer Adolf helybeli posztokereskedő leányát.

A r. bejelentési hivatalnál augusztus hó folyamában 7540 lakásváltozás lett bejelentve s az iroda 2866 esetben adott rövid uton felvilágosítást egyesek hol lakása felől. Sajnos, hogy még mindig nincs a közönség megszokva a pontos be és kijelentések teljesítéséhez, a minek a természetes következménye aztán a — büntetés.

Esküvő. Helybéli jó hirnevű ifju kereskedőnk Babócsay Béla e hó 5-dikén tartandja esküvőjét dr. Vécsy György, a nyirbogdányi járás orvosának kedves és szép leányával Mariska kisasszonnyal.

Az új orgona. A Kossuth-utcai Szombathy-féle ev. ref. templomnak a hívek közadakozásából megrendelt orgonáját most állítja fel egy pécsi orgonakészítő. Mondják, hogy az orgona igen szép szerkezetű Mi meg azt mondjuk, hogy igen szép, andalító hangja van, mert már két ízben is volt alkalmunk hallani. Beh kár, hogy a kálvinista Róma a híres katólikus Pécsre szorult e tekintetben!

Régi üzlet új helyen. Radeczky József, a fiatal önálló kereskedő egyik kiváló tagja eddigi üzletét a szomszédos most épült Rannukel H.-né házába tette át s azt a lehető leg-gazdagabban fel is szerezte s jó áruival a közönség rendelkezésére áll.

A debreczeni országos tanszerkiállítás igazgatótsága a kiállítás teljes sikeréhez maradó hatóságának biztosságát is fűzni óhajtván, ehatározta minden igyekezettel oda hatni, hogy tankerületi tanszermuzeuma (és könyvtára) a kiállítás minél számos és minél értékes tárgyainak megnyerésével állandó tanszerkiállítássá fejlesszessék. Debreczenben a kereskedelmi akadémia három termében állandó és minden tekintetben legkedvezőbb elhelyezéssel bíró tanszermuzeuma ekként gazdagítása céljából hazafüti tisztelettel és bizodalommal fölkérte az igazgatótságot a kiállítás legnagyobb részét, hogy az országos tanszerkiállításra a nemzeti közoktatásügy előbbvitelére bemutatott tárgyaiból a tankerületi tanszermuzeumnak adományozni méltóztatassanak. A felhívás fontosságát eléggé hangsúlyozni nem győzhetjük, csak részünkről is bizalommal kérjük annak teljesítését.

Eljegyzés. Polgár Nagy Imre e napokban eljegyezte Polgár Sebők Mihály szép és bájos leányát Vilma kisasszonyt. Boldogságot kívánunk e frigyre.

Távozó és érkező róm. kath. lelkészek. A debreczeni róm. kath. plebánia három segédlelkésze már szeptember harmadikán elhagyja Debreczét, hogy új állomásait, a hová újabban kinevezettek, elfoglalják. Léky Kornél Szent-Mártoutra megy segédlelkésznek, Tarnay Károly a nagyváradai székes egyházhoz megy karkaplánnak és Köpis József Új-Kigyóra káplánnak. Helyeiket a debreczeni plebánian a következő segédlelkészek foglalják el: Kovács Márk első káplán Békés Gyuláról, Molnár Kálmán második káplán Szarvasról és Pálffy Béla harmadik káplán Endrődről. Az érkezőkön kívül a róm. kath. Teresianumbhoz-Tárkányi Péter mellé második prefektusnak Balogh Imre róm. kath. lelkész nevezetett ki, aki új állását szeptember hó harmadikán fogja elfoglalni.

Szintársulatunk M. Szigeten. Mint lapunknak írják — Tiszai Dező szintársulata M.-Szigeten nagy pártoláskan örvend s különösen oporette előadásával teljesen megnyerte a közönség tetszését. Nehány nap előtt a „Kis alamuszi” most legutóbb pedig a „Fanchon asszony leánya” kitűnő előadásával ért el oly nagy sikert, milyennel vidéken működő igazgatók nem igen dicsekedhetnek. Az általunk ismert társulat tagjai közül különösen nagy részt jut a sikerből Margó Zelmak. a-nak, a ki a lehető legjobb alakításban mutatta be Javotte szerepét s a kit fellépte alkalmával mindig rokonszenves fogadtatásban részesít a közönség. Margó mellett Kremer izléssel és sok humorral alakította meg a „közjegyző” szerepét. Locsarekné, Kozma, Galyasi Paula stb. szintén részt vesznek a sikerből. Gratulálunk Tiszainak s igyekvő társulatának.

Schmidt (Vasverő) Rajmund, a ki 3 esztendeig működött városunkban, részint mint főreáliskolai, részint mint katólikus gimnáziumi tanár, folyó hó 25-én a székesfehérvári kereskedelmi akadémiához választatott meg első sorban a francia nyelvnek, második sorban pedig a magyar és német nyelv tanítására, a hová városunkból f. hó 31-én ennek következtében elköltözött. A kiváló képzettségű fiatal tanár, ki e pár év alatt szeretetreméltó modorra által közkedelvségre tett szert s ki mint nyelvész is szép buzgalommal tanulmányozza a különféle nyelveket s becses dolgozataival a „Magyar Nyelvőr”, „Nyelvtudományi Közlemények”-ben gyakran találkozunk, ez uton mond közönséget mindazoknak, kiktől személyesen el nem bucsuzhatott. Hisszük, hogy Székesfehérváron épp oly hamar meg fogja nyerni mindenkinek rokonszenvét, mint itt.

Rövid hírek. A tiszfántuli ev. ref. egyházkerület őszi közgyűlése okt. 10-2-dikán kezdődik. — A nemzetközi egészségügyi kongresszusra városunkból dr. Sárváry Gyula és dr. Legányi Gyula utaztak el. — Nyers Lajos helybeli kir. táblabíró kuriai bíróné vezetésénél, ki

Darált kávé csak a vételnél daráltatik meg.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a t. ez. közönség heves figyelmét felhívni, miszerint jelenlegi

fűszer-, festék-, csemege- és déligyümölcs-üzletemet magnagyobbitottam

és azt a tek. Szabó Kálmán ur házából a szomszédos özvegy RANUNKELNÉ úrnő házába helyeztem át, a hol is a saját vezetésem alatt előnyös árak, tiszta kezelés és pontos kiszolgálás mellett oly áruval állok a n. é. közönség rendelkezésére, a melyeket első kézből szerzek be, s a mely árúk versenyképességet teljesen igazolni fogják.

A midőn rokonaimnak, ösmerőseimnek és általában a n. é. közönségnek, az eddigi szűkebb helyiségemben is tanúsított jóakaró pártfogását megköszönni szerencsém van, kérem azzal engem ezután is szerencséseltetni.

Én pedig teljes szakömeretemmel és egész ambícióval oda törekszem, hogy nagyraemlélt vevőimnek teljes bizalmát fokozott mértékben kiérdemeljem.

Tisztelettel hozom a t. közönség tudomására, hogy

nagys. Nagy György úr érsemjéni uradalmából mintegy 15 hold telepén termett kitünő minőségű összes

csemege-szőlőjét megvettem

s azt kilónként 40 krajczárért, 5 kilogrammos csomagokban, postához szállítva, 2 forintért árusítom el

és a közelgő őszi- és téli-idény alatt, már mostantól kezdve, a legfinomabb amerikai petróleumot és császár olajat literes és félliteres üvegekben dugaszolva hoztam forgalomba, a mely üvegeket vagy visszafogadok vagy becserelek.

(227.) 1—3.

Kiváló tisztelettel

RADETZKY JÓZSEF.

Erdélyi pincze egyleti borok palaczkokban.

Naponta friss élesztő és uradalmi vaj.

István Gózmalmi liszték eredeti árlap szerint.

FOGL JÓZSEF LAJOS

BUDAPEST.

Angol kerékpár (Velocypéd) gyári főraktár.

Varró- és tamborir-himzésü gépek főraktára.

A „Magyar Sport“ szaklap kiadó-tulajdonosa.

Kitüntetve:

1888-ban Pécs, nagy arany érem.

1890-ben Arad, ezüst érem.

1890-ben Bécs, nagy bronz érem.

1891-ben Temesvár, nagy kiálltsi érem.

1891-ben Zágráb, nagy bronz érem.

Angol és német kerékpárok

120 frttól — 350 frtig.

Családi varrógépek 27 forinttól feljebb.

Betanítás külön gyakorló helyen.

Központi raktár és műhely: Andrassy-út 48. (Octogon.)

Teljes jótállás.

(221.) 2—2.

„EQUITABLE“

EGYESÜLT ÁLLAMOKBELI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG NEWYORKBAN.

Biztosítási átlag az 1893. év végén:	osztrák értékü frt	2,331.331,442. —
Új üzlet az 1893. évben	„ „ „	513.200,567. —
Vagyon az 1893. év végével	„ „ „	422.640,992. 25
Felesleg a kötvény birtokosok számláján az 1893. év végével	„ „ „	80.916,875, 82

Az összes nyereség a biztosítottak között osztatik szét, a nélkül, hogy a biztosítottak pótfizetés teljesítésére kötelezve lennének.

Magyarországi igazgatóság: **Budapesten.**

Elnök:

Kossuth Ferencz.

Igazgató:

Bánó Ödön.

Hajdumegyei főügynökség: **Debreczenben,**

(ideiglenesen) **Miklós-utca 2081. sz. alatt**

(218.)

Haszonbéri hirdetmény.

H.-Nánás város tulajdonához tartozó mintegy 1067 katasztrális holdat tevő réti föld hat egymásután következő évre, zárt ajánlat útján haszonbérbe adandó.

A zárt ajánlatok Szeptember 27-ik napjának reggeli 9 órájáig alólirotthoz beadandók — s az azokban teendő ígéretek el, vagy nem fogadása felett határozni a városi közgyűlésnek feltétlenül fenntartatik.

A részletes feltételek a városház irodájában bármikor megtekinthetők.

Kelt H.-Nánás 1884. augusztus 22.

CSOHÁNY L.

polgármester.

(222.) 1—3.

Arlejtési hirdetmény.

K. 8109.

1894.

Az építés alatt levő városi nagyfogadó udvarának házi csatornával való ellátásánál előforduló munkák folyó évi Szeptember hó 10 én d. e. 11 órakor tartandó zárt ajánlati verseny tárgyalás útján fognak kiadni, mely verseny tárgyalásra vállalkozni kívánók — ezennel meghivatnak. Letendő bánompénz 5 százalék.

Az előmérileg megállapított összeg — 868 frt 38 kr. Bővebb értesítés a polgármesteri és városi mérnöki hivatalban nyerhető.

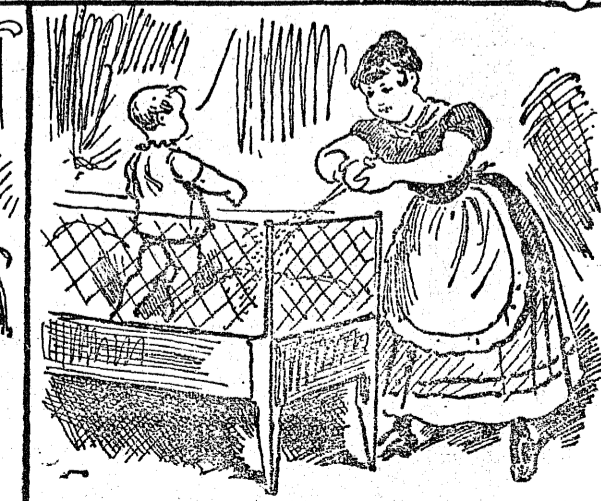
Nyiregyházán, 1894. év Aug. 25-én.

Májerszky Béla,

h. polgármester.

(225.) 1—1.

ANDEL J. TENGERENTÚLI PORA.

Egyetlen különlegesség: nem tévesztendő össze közönséges rovarporral eredményteljes kiirtásra, felülmúlhatatlanul és gyökeres megsemmisítésére; minden rovarfajnak, mint: poloska, balha, svábbogár, moly, légy, kullancs, madártetű, hangya és tetvek.

Központi raktár: BERLYAK F.

Bécs, belváros, Naglergasse № 1. Óvás. Minthogy különféle kereskedők, az én specialitásaimat, melyek nagy keletnek és tetszésnek örvendenek, értéktelen utánzatokban árustiják a vevő közönség megkárosítására s forgalomba hozzák „überseisches (por)“ nevén, figyelmeztetem a t. közönséget, hogy csak azon készítmények valódiak, melyek J. Andel és F. Berlyak névvel vannak a czimszalagon ellátva.

Ára: 15, 25, 50, 75, 100, 125, 175 kros pléh-szelenczékben. Kilogrammonként 6 frt. Ugy porzó fecskendő 25 és 30 kr.

Ujdonság: Mutatványosomagok fecskendőkészülékkel 10 krajczárért küldetnek.

Raktár Debreczenben:

GFRÉBY FÜLÖP

fűszerkereskedésében.

Szállodák, gyárak, majorság, galamb- és kutyatenyésztők, ló-birtokosok, gazdák és általában mindenkinek nélkülözhetetlen.

Intés! Miután több Speculans a specialitásom nagy kedveltsége által fölbátorodva, a tisztelt vevő közönség hátrányára érdektelen utánzásokat „tengerentúli rovarpor“ név alatt hoz forgalomba: figyelmeztetem, hogy csak azon dobozok valódiak, melyek ANDEL J. és BERLYAK F. cézégeket viselik a zárszalagokon.

(120.) 8-8.